

Vrijburg

Remonstranten en
Vrijzinnige Protestanten

Kerstavond 24 december 2015

Rembrandt van Rijn: De aanbidding der herders

voorganger: ds Jessa van der Vaart
organist: Erik Visser
cantorij: o.l.v. Tristan Knelange

vanaf 21.30 uur zingt de cantorij een aantal kerstliederen
U bent van harte uitgenodigd om mee te zingen!

De engel Gabriel

1 De engel Gabriel komt aangesneld,
de vleugels sneeuw, de ogen vurig fel.
Gegroet, zegt hij, Maria, meisje zo gewoon,
hoogst uitverkoren vrouwe. Gloria

2 Jouw moederschap een zegen, weet dat wel,
jouw zoon, zo langverwacht, Emmanuel,
en alle mensen danken jou de eeuwen door;
hoogst uitverkoren vrouwe. Gloria

3 Verwonderd kijkt Maria, heft haar hoofd,
en zegt: voor mij is goed wat God belooft.
Mijn ziel zingt hoog de Heer en prijst zijn grote naam:
hoogst uitverkoren vrouwe. Gloria.

4 Emmanuel, de redder, bracht zij voort
in Betlehem, die kerstnacht naar Gods woord
voor allen die geloven zal zij altijd zijn
hoogst uitverkoren vrouwe. Gloria.

Nu zijt welkome

1 Nu zijt welkome, Jesu, lieve Heer,
Gij komt van alzo hoge, van alzo veer.
Nu zijt welkome van de hoge hemel neer.
Hier al op dit aardrijk zijt Gij gezien nooit meer.
Kyrieleis

2 Christe Kyrieleison, laat ons zingen blij,
daarmed' ook onze leisen beginnen vrij.
Jezus is geboren op de heilige kerstnacht
van een maged reine, die hoog moet zijn geacht.
Kyrieleis.

3 Herders op den velde hoorden een nieuw lied,
dat Jezus was geboren, zij wisten 't niet.
'Gaat aan gene straten en gij zult Hem vinden klaar.
Bet'lem is de stede, daar is 't geschied voorwaar.'
Kyrieleis.

4 Wijzen uit het oosten, uit zo verre land,
zij zochten onze Here met offerand'.
Ze offerden ootmoediglijk mirr', wierook ende goud
te eren van dat kinde, dat alle ding behoudt.
Kyrieleis.

Zend ons een engel in de nacht

1 Zend ons een engel in de nacht
als alles ons een raadsel is,
als ons de zekerheid en kracht
ontvallen in de duisternis

2 Zend ons een engel ieder uur
dat ons ontvoert van U vandaan,
wanneer wij voor de blinde muur
van uw geheime plannen staan.

3 Zend ons een engel met uw licht
in onze slaap, de metgezel
die troost brengt met het vergezicht
van God met ons, Emmanuel.

4 Zend ons in hem de zekerheid
dat U ons zelf bezoeken zult
en bij ons wonen in uw tijd,
en leer ons wachten met geduld.

Midden in de winternacht

1 Midden in de winternacht ging de hemel open;
die ons heil ter wereld bracht, antwoord op ons hopen.
Elke vogel zingt zijn lied, / herders, waarom zingt gij niet?
Laat de citers slaan, blaas de fluiten aan,
laat de bel, laat de trom, / laat de beltrom horen:
Christus is geboren.

2 Vrede was het overal, / wilde dieren kwamen
bij de schapen in de stal / en zij speelden samen.
Elke vogel zingt zijn lied, / herders waarom speelt gij niet?
Laat de citers slaan, / blaas de fluiten aan,
laat de bel, laat de trom, laat de beltrom horen:
Christus is geboren!

3 Ondanks winter, sneeuw en ijs / bloeien alle bomen,
want het aardse paradijs / is vannacht gekomen.
Elke vogel zingt zijn lied, / herders waarom danst gij niet?
Laat de citers slaan, / blaas de fluiten aan,
laat de bel, laat de trom, laat de beltrom horen:
Christus is geboren!

4 Zie, reeds staat de morgenster / stralend in het duister,
want de dag is niet meer ver, / bode van de luister
die ons weldra op zal gaan; / herders blaas uw fluiten aan,
laat de bel, bim-bam, / laat de trom, rom-rom,
kere om, kere om, laat de beltrom horen:
Christus is geboren!

Il est né le divin enfant

refrein: Il est né le divin enfant, jouez hautbois résonnez musettes,
il est né le divin enfant, chantons tous son événement.

solo, cantorij.

Once in royal David's city

- 1 Once in royal David's city stood a lowly cattle shed,
Where a mother laid her baby in a manger for his bed:
Mary was that mother mild, Jesus Christ her little child.
- 2 He came down to earth from heaven who is God and Lord of all,
And his shelter was a stable, and his cradle was a stall;
With the poor and mean and lowly lived on earth our Saviour holy.
- 4 For he is our childhood's pattern, day by day like us he grew,
He was little, weak and helpless, tears and smiles like us he new:
And he feeleth for our sadness, and he shareth in our gladness.
- 5 And our eyes at last shall see him, through his own redeeming love,
For that child so dear and gentle is our Lord in heaven above;
And he leads his children on to the place where he is gone.

Er is een roos ontloken

- 1 Er is een roos ontloken uit barre wintergrond,
zoals er was gesproken door der profeten mond.
En Davids oud geslacht is weer opnieuw gaan bloeien
in 't midden van de nacht.
- 2 Die roos van ons verlangen, dat uitverkoren zaad,
is door een maagd ontvangen uit Gods verborgen raad.
Maria was bereid, toen Gabriël haar groette
in 't midden van de tijd.
- 3 Die bloem van Gods behagen heeft, naar Jesaja sprak,
de winterkou verdragen, als allerdorste tak.
O roos als bloed zo rood, God komt zijn volk bezoeken
in 't midden van de dood.

Hoe leit dit kindeken

- 1 Hoe leit dit kindeken hier in de kou,
ziet eens hoe alle zijn ledekens beven,
ziet eens hoe dat het weent en krijt van rouw!
Na, na, na, na, na, na, kindeken teer,
ei zwijg toch stil sus, sus, en krijt niet meer.
- 2 Sa, ras dan, herderkens, komt naar de stal,
speelt een zoet liedeken voor dit teer lammeken;
mij dunkt het nu welhaast wat slapen zal:
Na, na, na, na, na, na, kindeken teer,
ei zwijg toch stil sus, sus, en krijt niet meer.
- 3 En gij, o engeltjes, komt hier ook bij.
Zingt een motetteken voor uwen koning,
wilt hem vermaken met uw melodij:
Na, na, na, na, na, na, kindeken teer,
ei zwijg toch stil sus, sus, en krijt niet meer.

Lully, lulla

*Lully, lulla, thou little tiny child;
By, by, lully, lullay.*

- 1 O sisters two,
How may we do
For to preserve this day
This poor youngling
For whom we do sing
By, by, lully lullay?
- 2 Herod the king,
In his raging,
Charged he hath this day
His men of might,
In his own sight
All young children to slay.
- 3 That woe is me,
Poor child, for thee,
And ever mourn and say:
For thy parting
Neither say nor sing
By, by, lully lullay.

Pageant of the Shearmen and Tailors, fifteenth century

We three kings of orient

Hoor de eng'len zingen d' eer

1 Hoor, de engelen zingen de eer van de nieuw geboren Heer!
Vrede op aarde, 't is vervuld: God verzoent der mensen schuld.
Voeg u, volken, in het koor, dat weerklinkt de hemel door,
zing met algemene stem voor het kind van Betlehem!
Hoor, de engelen zingen de eer van de nieuwgeboren Heer!

2 Hij, die heerst op 's hemels troon, Here Christus, Vaders Zoon,
wordt geboren uit een maagd op de tijd die God behaagt.
Zonne der gerechtigheid, woord dat vlees geworden zijt,
tussen alle mensen in in het menselijk gezin.
Hoor, de engelen zingen de eer van de nieuwgeboren Heer!

3 Lof aan U die eeuwig leeft en op aarde vrede geeft,
Gij die ons geworden zijt taal en teken in de tijd,
al uw glorie legt Gij af ons tot redding uit het graf,
dat wij ongerept en rein nieuwgeboren zouden zijn.
Hoor, de engelen zingen de eer van de nieuwgeboren Heer!

Orde van de dienst

- . **orgelspel**, Johann Sebastian Bach, Pastorale
- . **luiden van de klokken**
- . **stilte**
- . **aansteken van de kaars**

de gemeente gaat staan

. openingslied

Komt allen tezamen

LvdK Gezang 138

m: onzekere herkomst
v: C.B. Burger (v.1, 2, 4)

1. Komt al - len te - za - men,
ju - be - lend van vreug - de:
komt nu, o komt nu naar Beth - le - hem!
Ziet nu de vorst der eng - len hier ge - bo - ren.
Komt, la - ten wij aan - bid - den,
komt, la - ten wij aan - bid - den,
komt, la - ten wij aan - bid - den die Ko - ning.

2 De hemelse engelen
riepen eens de herders
weg van de kudde naar 't schamel dak.
Spoeden ook wij ons met eerbiedge schreden!
Komt, laten wij aanbidden,
komt, laten wij aanbidden,
komt, laten wij aanbidden die Koning.

3 Het licht van de Vader,
licht van den beginne,
zien wij omsluid, verhuld in 't vlees:
goddelijk Kind, gewonden in de doeken!
Komt, laten wij aanbidden,

komt, laten wij aanbidden,
komt, laten wij aanbidden die Koning.

• **votum**

voorganger: Ons samenzijn dragen we op aan God,
gemeente: die liefde is en grond van ons bestaan.
voorganger: Die ons stelt in zijn licht en ons roept tot zijn dienst.
gemeente: Die ons vrijheid geeft en ons vertrouwen vraagt.

• **groet**

voorganger: Vrede zij u.
gemeente: De wereld zij vrede.

• **lied**

In den beginne was het woord

LvdK Gezang 150

w: psalm 134 (Loys Bourgeois 1551)

t: Th.J.M. Naastepad

1. In den be - gin - ne was het woord,
op aar - de is zijn stem ge - hoord
die spre - ken wil tot elk ge - slacht,
Hij werd ge - bo - ren in de nacht.

2 Hij werd geboren in de nacht
die al het licht heeft voortgebracht,
aan zon en maan zijn teugel legt,
Hij is de Heer, Hij werd een
knecht.

3 Hij is de Heer, Hij werd een
knecht,
op Hem wordt alle last gelegd,
Hij woont temidden van het kwaad,
Hij troont in onze lage staat.

4 Hij troont in onze lage staat
waar al wat leeft verloren gaat,
Hij kwam toen niemand naar Hem
riep,
dit licht dat zoveel luister schiep.

5 Dit licht dat in het duister sliep
is God die ons bij name riep,
Hij roept totdat Hij wordt gehoord,
in den beginne was het woord.

de gemeente gaat zitten

. **gebed**

. **lied** 'Hoe heerlijk, Heer, breidt overal op aarde'
tekst: Gabriël Smit, melodie: Niek Hermanides

1: *cantorij*

Melodie: Niek Hermanides

1. Hoe heerlijk, Heer, breidt over-al op aar - de
uw naam zijn luis-ter en verruk-king uit.
Ik zing uw glo-rie, die de wolken klaar-de,
uw ze-ge-praal, die al - le ding omsluit.

2: *allen*

Het prilste leven trilt van al uw zegen,
en kinderen, stemt gij uw loflied aan,
opdat uw vijand zwijgt, en allerwege
uw haters langs verloren wegen gaan.

3: *cantorij*

Ik zie de hemel, door uw kracht geslagen,
de maan, de sterren, op uw wenk gerijd.
Wat is de mens dan, dat Gij hem wilt dragen,
het mensenkind, dat Gij hem Vader zijt?

4: *allen*

Haast als een godheid hebt Gij hem verheven,
bijna U zelf gelijk, vlam van uw vuur,
met licht gekroond, met fonkeling omgeven,
in U ontstijgend aan bestek en duur.

5: *cantorij*

In U geroepen tot bewust regeren
van wat uw hand de zijne achterliet,
de wereld aan zijn voeten wacht uw zegen,
als in uw naam hij alle stof gebiedt.

6: *allen*

En schapen, koeien, redeloze dieren,
getemd, of dravend in het open veld,
en vogels die door 't vrije luchtruim zwieren,
de vissen in de zeeën, ongeteld,

7: *allen*

zij allen zijn het, die uw heil hem spaarde,
zijn lof, zijn dienstbaarheid, zijn macht zijn buit.
Hoe heerlijk, Heer, breidt overal op aarde
uw naam zijn luister en verrukking uit.

. **eerste lezing**   Lukas 2, 1-14

. **cantorij zingt**   “Entre le boeuf”

Entre le boeuf et l'âne gris
dort le petit fils,
mille anges divins, mille séraphins
volent à l'entour de ce grand Dieu d'amour.
Entre les pastoureaux jolis,

dort le petit fils,
mille anges divins, mille séraphins
volent à l'entour de ce grand Dieu d'amour.

En ce beau jour solennel,
dort l'Emmanuel,
mille anges divins, mille séraphins
volent à l'entour de ce grand Dieu d'amour.

. **tweede lezing**   Lukas 2, 15-20

. **lied**

Komt, verwondert u hier, mensen

LvdK Gezang 139

m: Coussemakers Chants 1856

t: Oud-Nederlands lied

1. Komt, ver - won - dert u hier, men - sen,
ziet, hoe dat u God be - mint,
ziet ver - vuld der zie - len wen - sen,
ziet dit nieuw - ge - bo - ren kind!
Ziet, die 't woord is, zon - der spre - ken,
ziet, die vorst is, zon - der pracht,
ziet, die 't al is, in ge - bre - ken,
ziet, die 't licht is, in de nacht,
ziet, die 't goed is, dat zo zoet is,
wordt ver - sto - ten, wordt ver - acht.

2 Ziet, hoe dat men met Hem handelt,
 hoe men Hem in doeken bindt,
 die met zijne godheid wandelt
 op de vleugels van de wind.
 Ziet, hoe ligt Hij hier in lijden
 zonder teken van verstand,
 die de hemel moet verblijden,
 die de kroon der wijsheid spant.
 Ziet, hoe tere is de Here,
 die 't al draagt in zijne hand.

. **overdenking**

. **lied** “De koning van het sterrenlicht”
 t.: Wonno Bleij, mel: trad.1556, zetting: W. Mesdag

1: cantorij

10 De koning van het sterrenlicht

Melodie: trad. 1556
 Zetting: Willem Mesdag

The image shows a musical score for the hymn 'De koning van het sterrenlicht'. It consists of three systems of music, each with a vocal line (treble clef) and a piano accompaniment line (bass clef). The first system is the main melody, starting with the lyrics '1. De ko-ning van het ster - re - licht, de vorst van vre - de is ge - bo - ren.' The second system continues with 'Het Kind dat in de krib - be ligt, het zal de dui - sel - nis ver-wo - ren.' The third system is the chorus, marked 'Refrein', with the lyrics 'Vre - de op aar - de, eer zij God, komt laat ons Go - de glo - rie zin - gen.' The score is written in a common time signature (C) and a key signature of one flat (B-flat).

2: allen

Het is gedaan met nacht en dood,
 en ook de stilte moet verdwijnen.
 Nu schijnt een licht, zo stralend groot:
 de Zon der zonnen zoekt de zijnen.

Refrein

3: cantorij

Brachten de engelen de glans
der hoge hemel met zich mede,
als kleine ster betreedt nochtans
het kwetsbaar kind zijn baan van vrede.

Refrein

4: allen

En al wie wankelt ziet het licht,
de richting waarin hij moet lopen,
totdat hij vindt het aangezicht,
het baken dat hem weer doet hopen.

Refrein

7: allen

Nu breekt een luide jubel uit
sinds lang verstomde mensenmonden;
een ster verrijst, een zon ontspruit,
het licht der schepping is hervonden.

Refrein

• **voorbeden, stilte, Onze Vader**

Onze Vader, die in de hemel zijt,
Uw naam worde geheiligd, Uw Koninkrijk kome,
Uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood.
En vergeef ons onze schulden
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze.
Want van U is het koninkrijk en de kracht
en de heerlijkheid in eeuwigheid. Amen.

• **collecten, Thema Stad en de naaste**

• eerste collecte; **Stoelenproject**

Het Stoelenproject heeft als doelstelling het aanbieden van een laagdrempelige opvang voor mensen die dak- en/of thuisloos zijn in Amsterdam. De opvang op het Stoelenproject loopt van 15 september tot en met 30 april, en geldt alleen voor avonden en nachten. De accommodatie Marnixstraat 248,

onder de parkeergarage. Iedere avond kunnen er 40 mensen terecht. Daarnaast zijn er 5 crisisplaatsen. Tijdens de koude opvang is er plaats voor 50 mensen. Koudeopvang geldt wanneer het enige dagen vriest.

Uit vooral praktische overwegingen is het geboden comfort van de opvang laag: koffie, thee, een eenvoudige maaltijd (brood en soep) en ontbijt, matras (geen dekens, geen kussens, geen douches).Ook is eventueel schone kleding verkrijgbaar.

Rekening: NL 32 INGB 0001 3205 98. t.n.v. Stoelenproject Amsterdam

- . tweede collecte; gemeente
- . muziek tijdens de collecten; Jan Pieterszoon Sweelinck, 'Ons is gheboren ' een kindekijn'.
- . slotlied

Eer zij God in onze dagen

LvdK Gezang 134

m: Frans volkslied
t: W. Barnard

1. Eer zij God in on - ze da - gen,
eer zij God in de - ze tijd.
Men - sen van het wel - be - ha - gen,
roept op aar - de vre - de uit.
Glo - ri - a
in ex - cel - sis De - o,
glo - ri - a
in ex - cel - sis De - o.

<p>2 Eer zij God die onze Vader en die onze Koning is. Eer zij God die op de aarde naar ons toe gekomen is. Gloria in excelsis Deo, gloria in excelsis Deo.</p>	<p>3 Lam van God, Gij hebt gedragen alle schuld tot elke prijs, geef in onze levensdagen peis en vreê, kyrieleis. Gloria in excelsis Deo, gloria in excelsis Deo.</p>
---	---

- . **uitzending en zegen**, de gemeente antwoordt met: Amen.
- . **orgelspel** Nicolas Lebèque, ‘Puer nobis nacitur’.

Na de dienst is er gelegenheid met elkaar glühwein te drinken.

*****

. **Mededelingen:**

Vrijdag 25 december, Kerstochtend, kerkdienst in Vrijburg om 10.30 uur.
Voorganger, ds Joep de Valk, en Dik Mook

Onze diensten worden opgenomen en via internet uitgezonden. U kunt ze volgen via kerkdienstgemist.nl

Op het internet vindt u informatie over Vrijburg op www.vrijburg.nl. U kunt via de website onze nieuwsbrief aanvragen.

Verder kunt u ons via Twitter volgen onder de naam VrijburgAdam en meepraten in onze LinkedIn groep.

De voorgangers van Vrijburg zijn ds. Jessa van der Vaart (020-4639908), ds. Joep de Valk (06-53391524) en Dik Mook (06-44886013). Wilt u een gesprek met één van hen of heeft u vragen over Vrijburg, dan kunt u hen bellen.

Vrijburg is een vrijzinnige christelijke geloofsgemeenschap, gevormd door Remonstranten en Vrijzinnige Protestanten. Vrijheid, verdraagzaamheid, verantwoordelijkheid en ruimte voor ieders persoonlijk geloof zijn belangrijke uitgangspunten die terugkomen in kerkdiensten, kringen, gemeente-avonden en overige activiteiten.